

Program

Úterý 7. 9. 2010

8:30-11:00 Registrace účastníků (Thákurova 3, Praha 6; 1. patro před učebnou P 5)

10:00-11:00 Mše svatá v kostele sv. Vojtěcha (celebruje Mons. ThLic. Dominik Duka OP)

11:15 Zahájení konference (P. ThLic. Prokop Brož, Th.D., Mons. ThLic. Dominik Duka OP)

11:30-12:30 **1. přednáška „Boží slovo v katechezi“**

Mons. Antoni Józef Długosz (světící biskup v Čenstochové a specialista v oboru biblistiky a katechetiky v Polsku):

Když Ježíš Kristus povolává do života svou církev – jako společenství spásy –, světuje jí trojí poslání: pastýřské, kněžské a prorocké. Cílem prorockého poslání je hlásat Boží slovo prostřednictvím katecheze, jejímž prvotním zdrojem je Písmo svaté. Katecheze splní svůj úkol jedině tehdy, když zachová věrnost Bohu a člověku. Zachování věrnosti Bohu závisí na tom, zda katecheta správně pochopí biblické kerygma, k čemuž napomáhají kritéria biblické hermeneutiky. Katecheta bude věrný i člověku, bude-li se v rámci katecheze dotýkat otázek životní zkušenosti posluchačů Božího slova, bude-li užívat jazyka zvaného „jazykem katecheze“ a bude-li užívat metod a pomůcek přiměřených percepčním schopnostem žáků.

12:30-12:45 Diskuse

13:00-14:15 Oběd

14:30-15:00 **2. přednáška „Křesťanství - náboženství Božího slova“**

doc. PhDr. Mireia Ryšková, Th.D. (Katedra biblických věd KTF UK v Praze):

Křesťanství není, na rozdíl např. od islámu, jen náboženství Božího slova, vtěleného do posvátných textů, nýbrž náboženství Slova, které se vtělilo skutečně, jež se stalo člověkem v osobě Ježíše Krista, a tak změnilo komunikaci mezi Bohem a člověkem radikálním způsobem. Toto Boží Slovo stojí na počátku a ono je také posledním slovem, vrcholem, prostředníkem a cílem Boží komunikace s člověkem. Bible jakožto soubor velmi různorodých textů, od narativních po poetické, nabízí nejrůznější úhly pohledu na Boha a jeho jednání s lidmi v dějinách a na nejrůznější zkušenosti člověka s Bohem. Bible je nezbytným východiskem pro život křesťanů, neboť bez jejího poznávání nelze vstoupit do společenství živé víry v trojjediného Boha, neboť Boží slovo je slovo účinné, proměňující, stále nové a živé. Křesťan v katolické církvi zakouší jeho účinnost nejen v naslouchání biblickým textům, ale i v prožívání tajemství liturgie, ve svátostech, v teologii, v umění, v osobní modlitbě. Boží slovo nelze redukovat na morální či dogmatické poučky, jak se často děje, nýbrž je třeba znovu objevovat jeho plnost a proměňující účinnost. Je třeba znovu objevit sílu skutečné tradice předávání poselství víry právě ve vazbě na aktuální existenciální čtení Božího slova, jak zdůrazňují všechny církevní dokumenty, počínaje encyklikou Pia XII. *Divino afflante Spiritu*, přes koncilní konstituci *Dei Verbum*, až po dokumenty Papežské biblické a Mezinárodní teologické komise z poslední doby (zejména *Výklad Bible v církvi a Bible a morálka*). Naší starostí musí být adekvátní předávání poselství Bible, jež se neobejde bez dobrých znalostí biblických reálií, povahy biblických textů, metod výkladu, citlivosti k současné době a adresátům a samozřejmě ani bez osobní angažovanosti. Naučit sebe i druhé číst biblické texty, vstupovat do příběhů, učit se modlit v souladu s odvahou a upřímností biblických modliteb, objevovat krásu biblické poezie spojené s nejintimnějšími stránkami lidského bytí, správně aplikovat biblické rady a pokyny do života; to je dnes znovu velmi aktuální úkol křesťanů ve společnosti, která ztrácí schopnost číst a naslouchat srdcem, která nevěří v žádný velký příběh a v jeho univerzální platnost. Křesťan je povolán být celoživotním adresátem Božího slova, partnerem dialogu, a zároveň jeho svědkem ve vlastním životě a zvěstovatelem pro druhé.

- 15:00-15:30 **3. přednáška „Nový Zákon jako plod ústní tradice prvotní Církve“**
Angelo Scarano, Th.D., S.S.L. (Katedra biblických věd KTF UK v Praze):
- Tato přednáška pojedná o tradici prvokřesťanského hlásaného slova (v nejširším slova smyslu). Určíme různé formy hlásaného slova a jejich místo v životě církve: formy ústní tradice o Ježíši (tradice o Ježíšově zvěstování, tradice o Ježíšových činech) a formy prvokřesťanského zvěstování a učení (vyznání, písně, liturgické tradice, parenetické tradice).
- 15:30-16:00 Diskuse
- 16:00 Přestávka na občerstvení
- 16:30-17:30 **4. přednáška „Psychologie dialogu Bůh-člověk“**
prof. Zbigniew Formella (ředitel Institutu psychologie, University Pontificia Salesiana v Římě)
- 17:30-18:00 Diskuse
- 18:15-19:00 Večeře
- 19:00 Nabídka volného programu na večer - neformální posezení s přednášejícími ze zahraničí

Středa 8. 9. 2010

- 9:00-10:00 **5. přednáška „Lidská a psychická zralost člověka jako důležitý předpoklad pro správné naslouchání Božímu slovu“**
prof. Zbigniew Formella
- 10:00-10:30 Diskuse
- 10:30-10:45 Přestávka na občerstvení
- 10:45-11:30 **6. přednáška „Místo katecheze v dialogu s Bohem“** (V katechezi zaznívá Boží slovo v různých formách - vyprávění, vyučování, povzbuzování, modlitby, svědectví).
Dr. Vojtěch Eliáš (Katedra pastorálních oborů a právních věd KTF UK v Praze)
- 11:30-12:15 **7. přednáška „Boží slovo darované i zaslíbené jako poselství o spáse pro člověka“**
ThLic. Mariusz Gerard Kuźniar (Katedra pastorálních oborů a právních věd KTF UK v Praze):
- Boží slovo dosáhlo svého definitivního naplnění v Ježíši Kristu. On - Logos, je klíčem k interpretaci skutečnosti a absolutní jistotou uskutečnění Božích příslibů. Definitivum Božího slova je jeden pól skutečnosti dějin spásy. Druhý pól je eschatologická dimenze, která je pro člověka základem křesťanské naděje. „Eschatologické napětí“ vzniká mezi pólem definitivity Božího slova a mezi pólem eschatologické naděje. Ježíš obě dimenze zahrnuje v sobě. Ježíš je ten, kdo se trvale inkarnoval, trvale stal člověkem, zjevil nám Boží plán spásy, ale je současně tím, kdo neustále přichází a kdo má přijít podruhé na konci času.
- Zjevení tedy nechává v procesu vysvětlování člověka a jeho dějin mnohé problémy otevřené. Boží slovo se proto představuje také jako cesta postupného vyjasňování, cesta hledání a nacházení pod vedením Ducha Svatého.
- Katecheze v tomto procesu může být pro člověka a pro Církev užitečným nástrojem.
- 12:15-12:45 Diskuse
- 13:00-14:15 Oběd

14:30-15:30 **8. přednáška „Biblické metody v katechezi“**

Mons. Antoni Józef Długosz:

Během katecheze se člověk setkává s Bohem (KO 21). Úkolem katecheze je vést její účastníky k dosažení zralé víry (DOK 82). Písmo svaté by se mělo stát knihou života katechizovaných. Aby katechetické předávání vědomostí splnilo svůj úkol, musí vycházet z osobního zapojení žáků. Metody aktivizující žáky pomáhají katechizovaným osobně prožívat probírané pravdy a nepřipouštějí lhostejnost v přístupu k Božím nabídkám. Vzhledem k charakteru můžeme rozdělit tyto metody na dramatizační, exegetické a existenciální. Biblické katechetické metody lze také dělit na ty, které umožňují odhalit výrazový a teologický smysl, a dále na ty, které zpřístupňují existenciální smysl.

15:30-16:00 Diskuse

16:00 Přestávka na občerstvení

16:15-17:45 **Skupinová práce:** Praktické ukázky práce s Biblí v katechezi

18:00-18:45 Mše svatá v seminární kapli (celebruje Mons. Antoni Józef Długosz)

19:00-20:00 Večeře

20:00 Nabídka volného programu na večer - prohlídka Arcibiskupského paláce (sraz v 19:30 před KTF UK)

Čtvrtek 9. 9. 2010

9:00-9:45 **9. přednáška „Praktické přístupy práce s Písmem sv.“**

P. ThLic. Michael Špilar (ŘKF u kostela sv. Jakuba staršího Praha – Stodůlky) a P. Mgr. Ing. Michal Němeček (ŘKF Dobříš):

Tři různé využití Písma v odlišných formách katecheze: 1) zkušenost s biblickými hodinami a výkladem Písma na komentovaných textech; 2) víkendová duchovní obnova mládeže věnovaná Markovu evangeliu, při níž mládež pročetla celý text Mk; 3) duchovní obnova manželů podle knihy Jonáš. V obou „duchovních obnovách“ šlo o práci s Božím slovem s interaktivními prvky společného uchopení textu, porozumění jeho významu a následné aplikace.

9:45-10:15 Diskuse

10:30-11:45 **Kulatý stůl** – moderuje P. Dr. Vojtěch Eliáš

12:00-12:45 Mše svatá a závěr konference v kostele sv. Vojtěcha (celebruje Mons. Karel Herbst, SDB)

12:00-13:30 Oběd (podává se i během mše sv. pro ty, kdo musí odjet)